

Joris Swillen is geen onbekende in het Belgische basketbal. De 56-jarige Vlaams-Brabander is al meer dan drie decennia actief in de populairste zalsport en reisde daarvoor het land door. Zo was hij onder meer actief bij Wilsele, St Truiden, Beringen, Vilvoorde en Ternat. Daarnaast werd hij in 2017 directeur Sportkaderopleiding bij Basketbal Vlaanderen. Een topper dus die ook de talenten van Kortrijk Spurs naar een hoger niveau wil brengen.

Hoe ben jij ooit in de basketbalwereld beland?

Ik heb altijd gespeeld op het niveau vierde klasse in mijn geboortestad Tienen. Op een zeker moment kende ik wat kwetsuren en speelde ik met constante pijn. Toen ik de mogelijkheid kreeg om naar het toenmalige Maccabi Brussel te gaan als assistant-coach heb ik niet getwijfeld. Maccabi speelde toen in eerste klasse. Aan de zijde van headcoaches John van Crombruggen en later Harry Badts heb ik veel geleerd. Vergeet niet dat ik amper 21 jaar was en nog bezig was aan mijn studies licentiaat lichamelijke opvoeding. Zo ben ik in de coaching gerold.

Van Crombruggen en Badts zijn iconen in het Belgische basketbal. Wat heb je van hen geleerd?

Het waren twee totaal verschillende types. Van Crombruggen was een echte wedstrijdcoach die zich intuïtief kon aanpassen aan situaties die zich voordeden. Hij was ook een sterke motivator en dwong daarmee veel bewondering af. Badts was dan weer een ontzettend harde werker, hij analyseerde de tegenstrever altijd tot in de puntjes. Hij dacht ook vooral aanvallend en wanneer het woord verdediging ter sprake kwam, liet hij dat aspect aan mij over. Als rookie in eerste klasse kreeg ik veel verantwoordelijkheid om onze verdediging te organiseren. Harry ging daar altijd mee akkoord, want hij was enkel bezig met het scoren van meer punten dan de tegenstander. In mijn periode aan 'het sportkot' kwam ik tijdens allerlei basketbalkampen in contact met kleppers als Jef De Koster, Jan Boutmans en Roger De Koster, mensen die me met hun grote ervaring heel veel hebben geleerd. Ik kon me als assistant altijd ook foutjes permitteren, want het was de hoofdcoach die verantwoordelijk was (lacht). Uiteindelijk als je alles bij elkaar brengt heb ik wel van elke coach iets geleerd of tenminste nagedacht over zijn of haar ideeën...

Ben je door al die invloeden uiteindelijk een coach geworden die vooral offensief of toch defensief denkt?

In mijn beginjaren was ik zeker een verdedigende coach omdat ik me daarop heb toegelegd onder Badts. Doorheen de jaren heb ik een persoonlijke filosofie als coach ontwikkeld. Ik geloof daarbij niet in een opdeling tussen aanvallend en verdedigend spel. Het is vooral in het stuk

daartussen, de transitie, dat het verschil wordt gemaakt. Ik zag onlangs de Euro-basketfinale uit 1987 tussen Griekenland en Rusland. Die match eindigde op 103-101. Het was een wedstrijd die onmogelijk te vergelijken valt met matches van vandaag. Het tempo waarmee nu gespeeld wordt, ligt hoger en het spel verloopt nu veel sneller. Het verschil wordt nu vooral gemaakt door de omschakeling van verdediging naar aanval en omgekeerd.

Bij Basket Vlaanderen ben je als directeur sportkaderopleiding verantwoordelijk voor de organisatie en de inhoud van alle trainersopleidingen. Trek je die lijn door bij Kortrijk Spurs?

Bij Basketbal Vlaanderen werk ik samen met Emily Lecompte als het gaat over de organisatie van de trainersopleidingen. Dat komt voornamelijk neer op het zogenaamde 'coach the coach-program' waarop we met Basketbal Vlaanderen volop aan het inzetten zijn. We begeleiden de coaches elk volgens hun eigen persoonlijkheid. Het is niet de bedoeling dat ik alleen maar oplossingen aanbied of aangeef wat marcheert en wat niet. Ik kijk vooral naar de persoonlijkheid en de werkwijze van de coach. Wat zijn de sterke punten en hoe kunnen we die nog versterken? Hoe kunnen we zijn werkpunten aanpakken om hem te laten evolueren? Coach zijn is een LTCD-programma, een 'Long Term Coach Development-program', een levenslang leren. Coach zijn is ook kritisch kunnen reflecteren over eigen handelen als coach op training en tijdens wedstrijden. Bovendien is het belangrijk je als coach bewust te zijn van de waarden en normen waar je als coach voor staat. 'Life lessons through sports!' Daarnaast probeer ik met Kortrijk Spurs een eenduidige sportieve visie uit te werken. Veerle Segers heeft na wat aandringen gevraagd om de jeugdcoördinatie van de bovenbouw jongens te organiseren. We willen meer en meer doorstroming van jonge spelers naar de senioresploegen, zowel in tweede klasse, eerste landelijke als in derde provinciale. Daar zetten we hard op in.

Hoe probeer je dat 'coach the coach-program' in de praktijk om te zetten?

We begeleiden coaches die verplicht cursussen volgen om zo te voldoen aan de diplomaplicht. Na die cursussen worden veel coaches een beetje aan hun lot overgelaten. Soms is er wel een jeugdcoördinator die probeert wat te helpen, maar het kan veel beter. Ik probeer als supervisor de coaches tijdens de trainingen en wedstrijden te beoordelen. Ik bespreek met hen wat ze doen op coachvlak, maar ook op sportief vlak. Om hen beter te leren kennen heb ik hen een aantal tests laten doen en vragenlijsten laten invullen zodat ik weet hoe ze in elkaar zitten als mens. Het is niet de bedoeling om allemaal kopieën te worden van een welbepaalde coach. Met hun eigen persoonlijkheid, sterke punten maar ook werkpunten, gaan ze aan de slag. Ik probeer hen daarbij te stimuleren en te motiveren om ze uiteindelijk te laten groeien en evolueren als coach en als trainer.

Lukt het een beetje om iedereen in jouw verhaal mee te krijgen?

Het is een stapsgewijs project. Ik ben alvast blij dat Veerle als sportief directeur hard achter mijn ideeën staat. Wat ik belangrijk vind voor de nabije toekomst is dat die sportieve visie ook goedgekeurd wordt door het bestuur. Dat moet de weg uittekenen die Kortrijk Spurs moet bewandelen de komende jaren. Je gaat in die optiek zelfs coaches aanwerven in functie van die sportieve visie. Ik liep ooit stage bij voetbalclub Ajax Amsterdam, Johan Cruyff dicteerde dat er

overall 4-3-3 moest worden gespeeld. Wilde je coach worden dan moest je die visie blindelings volgen anders kon je beter een andere club zoeken. Dat is bij ons niet anders.

Heb je de indruk dat er veel ontluikend talent in Kortrijk rondloopt?

Absoluut. Er zijn al heel wat spelers en speelsters met potentie boven water gekomen en bij de U14- en de U16-teams lopen nog een aantal onontgonnen talenten rond. Ik pleit ervoor dat de betere U16-spelers kunnen meetrainen bij de ploeg uit eerste landelijke om snel progressie te blijven maken. Het is mijn overtuiging dat je het als speler kan maken in eerste klasse als je op jonge leeftijd al op een

zeker niveau hebt kunnen spelen. Het lijkt me de juiste weg om talenten te laten opklimmen naar hun beste niveau. We moeten daarbij investeren in het individueel ontwikkelen van spelers en hun taken duidelijk afbakenen. We zijn in Kortrijk altijd heel sterk teamgericht bezig, maar we moeten ook durven nadenken of we misschien iets meer de weg van het 'individual development' kunnen opgaan. Ik wil die visie niet doorduwen, maar wel veel ideeën aanbrengen. Die zijn wetenschappelijk onderbouwd door onderzoek de voorbije jaren. Finaal moeten de beslissingen op hoger niveau genomen worden. Er is altijd een sportieve inbreng, maar de uiteindelijke beslissingen komen van bovenuit. We kunnen voorstellen doen, maar het bestuur beslist. Bij Bavi Vilvoorde hebben we, samen met enkele coaches, de statuten laten aanpassen dat er van de twaalf A-kernspelers zeven door de club opgeleide jongeren moesten tussen zitten. Dat waren gasten die minstens vier jaar aan de club verbonden waren tussen U12 en U18. Er waren toen mensen die boos waren omdat ze bang waren dat de club zou degraderen, maar dankzij die visie hebben uiteindelijk een groot aantal jongeren wel de stap naar boven kunnen zetten.

Het basket ligt al een tijdje stil door de coronacrisis. Hoe hard heb je het veldwerk gemist?

Dat is verschrikkelijk en tegen mijn natuur. Spelers die zot zijn van basket kunnen zich eigenlijk niet permitteren om drie weken na elkaar geen bal aan te raken. Voor heel veel jongens en meisjes was het daarom echt lastig. Je kan al eens wat oefeningen doen thuis in de tuin of op de oprit, maar het teamgevoel met vrienden ontbreekt. Het sociale contact binnen het basket

missen is pijnlijk en moeilijk. Ik hou mijn hart vast voor de opstart, zelfs in de open lucht. Ik hoop dat we niet te snel gaan en geen 'reboundeffect' krijgen omdat de honger nu zo groot is. Anderzijds lijkt het mij een ideale periode om heel fundamenteel en gedetailleerd te werken met individuele spelers omtrent alle aspecten van de basketbalsport. Zo kan elke speler of speelster een gigantische vooruitgang maken tijdens deze coronacrisis.

Je twee zonen spelen ook basketbal, hoe hebben zij hun gemis gecompenseerd?

We hebben elke dag basketbal gespeeld bij ons thuis. We hebben onder andere gewerkt aan de 'core stability' en individuele fundamentals. Stilaan zorgt de versoepeling van de coronamaatregelen voor meer mogelijkheden. Als we op een veilige manier kunnen gaan basketten, dan ga ik dat langs alle kanten stimuleren. Er is een ontzettend grote verantwoordelijkheid bij de coach, onder andere om de social distancing tussen de spelers te garanderen. Twintig spelers op een veld, zoals het officieel toegelaten is, vind ik momenteel te veel, zelfs in de open lucht. Wij hadden met de Vlaamse Trainersschool voorgesteld om met drie spelers op een half veld te gaan trainen met een coach erbij, dat leek ons het ideale, maar men heeft het anders beslist.

Hoe valt het mee om als rasechte Hagelander te aarden in Zuid-West-Vlaanderen? Was dat voor jou een grote aanpassing?

Ik kende natuurlijk heel wat mensen bij de club toen ik hier aankwam. Ik heb met Veerle gewerkt als collega bij Basketbal Vlaanderen waar ze sporttechnisch directeur was. We deden er samen de sportkaderopleidingen. Francis Goemare kende ik al lang en ik ben ook een paar keer naar Kortrijk gekomen voor meerdaagse stages die men organiseerde. Ik ken ook wat coaches omdat die bij ons een trainersopleiding moeten volgen of docent zijn aan de Vlaamse Trainersschool. Er waren dus een aantal gekende gezichten. Wat mij vooral opvalt is dat de regio Zuid-West-Vlaanderen de regio is waar basket aan het boomen is, als je dat over heel Vlaanderen bekijkt. Het aantal clubs en spelers neemt overal af, behalve in de ruime omgeving van Kortrijk waar het basket op alle mogelijke manieren uit zijn voegen barst. Dat heeft grotendeels te maken met de werking waar Kortrijk Spurs voor staat. Dat spreekt me dan ook enorm aan. Ik vind een duidelijke structuur met afgelijnde verantwoordelijkheden belangrijk en daarbij kiezen we vaak beter om rationeel te werken in plaats van te veel af te gaan op emoties. De fusie die vorig jaar is doorgevoerd, zal er alleen maar zorgen dat de club er stapsgewijs op vooruit zal gaan. Het beste moet dus nog komen!

STEVEN VERHAMME

05/2020